

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
DEPARTMENT OF HEALTH SERVICE SUPPORT

กลุ่มสุขศึกษาและสุภาพภาคประชาชน
กระบวนการงานสุขศึกษาและสุภาพภาคประชาชน
SOP-HSS4-P-13

ผู้รับผิดชอบ Jing S.
(นางสาวทัชชญา สุวรรณลพ)
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ทบทวนโดย Jing S.
(นางสาวทัชชญา สุวรรณลพ)
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสุขศึกษาและสุภาพภาคประชาชน

อนุมัติโดย [Signature]
(นายประวิทย์ สัพพะเลข)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนบริการสุภาพที่ 4

ฉบับที่ 01

แก้ไข/ปรับปรุงครั้งที่ 00

วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ ๒๕๖๓

สถานะเอกสาร **ควบคุม**

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
DEPARTMENT OF HEALTH SERVICE SUPPORT

กลุ่มสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน
กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน
SOP-HSS4-P-13

ผู้รับผิดชอบ Jing S.
(นางสาวทัชชญา สุวรรณลพ)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ทบทวนโดย Jing S.
(นางสาวทัชชญา สุวรรณลพ)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน

อนุมัติโดย ส. ส.
(นายประวิทย์ สัพพะเลข)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4

ฉบับที่ 01

แก้ไข/ปรับปรุงครั้งที่ 00

วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ ๒๕๖๗

สถานะเอกสาร ควบคุม

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๗	หน้า 2 จาก 16

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
1. วัตถุประสงค์	3
2. ผังกระบวนการทำงาน	4
3. ขอบเขต	9
4. ความรับผิดชอบ	10
5. คำจำกัดความ	11
6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	12
7. กฎหมาย มาตรฐาน เกณฑ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	15
8. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	15
9. การจัดเก็บและการเข้าถึงเอกสาร	16
10. ระบบการติดตามและประเมินผล	16

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ ๒๕๖๗	หน้า 3 จาก 16

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยง สอดคล้องกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

1.2 เพื่อให้การดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน

1.4 เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ได้เข้าใจถึงกระบวนการที่ต้องดำเนินการต่อไปได้

1.5 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานเดียวกัน

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01	แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ ก.ย. ๒๕๖๓	หน้า 4	จาก 16

2. ผังกระบวนการทำงาน

2.1 ผังกระบวนการทำงานบริหารจัดการการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย

ลำดับ	ขั้นตอน	จุดควบคุม ความเสี่ยง	ข้อกำหนด ของ กระบวนการ	ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	บทบาท ร่วม	มาตรฐาน เวลา(นาที)	ผู้รับ ผิดชอบ
1	พัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ การดำเนินงาน	การกำหนดแนว ทางการดำเนินงานให้ สอดคล้องกับนโยบาย		กองสุขภาพ ภาค ประชาชน , กองสุศึกษา		480	กลุ่ม สข.
2	ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้ ภาคีเครือข่าย เขตสุขภาพที่ 4	กำหนดแนวทางการ การดำเนินงานให้ ชัดเจน	แนวทางการ ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ งาน สข. จังหวัด ในเขต สุขภาพที่ 4		480	กลุ่ม สข.
3	ดำเนินการพัฒนาศักยภาพ ภาคีเครือข่าย (ครู ก)	กำหนดรูปแบบและ แนวทางการพัฒนา ครู ก		สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัด	ภาคี เครือข่าย	480	กลุ่ม สข.
4	ติดตาม ประเมินผล และ เยี่ยมเสริมพลัง	ติดตามและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน				480	กลุ่ม สข.
5	สรุปผลการดำเนินงานภาพรวม ระดับเขตเสนอต่อผู้บริหาร	รายงานผลการ ดำเนินงานให้ ผู้บริหารและผู้ ที่เกี่ยวข้องทราบ		กองสุขภาพ ภาค ประชาชน , กองสุศึกษา		480	กลุ่ม สข.
รวม			2,400 นาที (40 ชั่วโมง)				

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ. ๒๕๖๗	หน้า 5 จาก 16

2.2 ผังกระบวนการทำงานเฝ้าระวังเตือนภัยด้านระบบสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

ลำดับ	ขั้นตอน	จุดควบคุม ความเสี่ยง	ข้อกำหนด ของ กระบวนการ	ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	บทบาท ร่วม	มาตรฐาน เวลา(นาที)	ผู้รับ ผิดชอบ
1	พัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือแนวทาง การดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย	การพัฒนาเครื่องมือ และแนวทางต่างๆ ให้ ทันต่อเหตุการณ์		กองสุขภาพ ภาค ประชาชน	ร่วม พัฒนา องค์ ความรู้ เครื่องมือ	480	กลุ่ม สข.
2	เผยแพร่องค์ความรู้แนวทางการดำเนินงาน เฝ้าระวังเตือนภัย ระดับเขต	เพิ่มช่องทางการ เผยแพร่องค์ความรู้ เพื่อให้เกิดการเข้าถึง ข้อมูลเพิ่มขึ้น				480	กลุ่ม สข.
3	ร่วมดำเนินการจัดทำและเผยแพร่เครื่องมือ การดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย					480	กลุ่ม สข.
4	เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตือนภัย ระดับเขต					480	กลุ่ม สข.
5	สรุปผลการรวมระดับเขต นำเสนอต่อผู้บริหาร					480	กลุ่ม สข.
รวม			2,400 นาที (40 ชั่วโมง)				

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01	แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๗	หน้า 6	จาก 16

2.3 ผังกระบวนการทำงานส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานสุขศึกษา

ลำดับ	ขั้นตอน	จุดควบคุม ความเสี่ยง	ข้อกำหนด ของ กระบวนการ	ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	บทบาท ร่วม	มาตรฐาน เวลา(นาที)	ผู้รับ ผิดชอบ
1	ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือแนวทางการดำเนินงาน พัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ และ พฤติกรรมสุขภาพ			กองสุขศึกษา		480	กลุ่ม สข.
2	สนับสนุนองค์ความรู้ เครื่องมือ แนวทางการ ดำเนินงานพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ และพัฒนาศักยภาพ ให้คำปรึกษา ในการดำเนินงาน แก่เครือข่าย ระดับเขต					480	กลุ่ม สข.
3	พัฒนาการสื่อสารสุขภาพและสื่อสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาความ รอบรู้ ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ					480	กลุ่ม สข.
4	ส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาความรู้ ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ ระดับเขต	ส่งเสริมการพัฒนา คุณภาพงานใน ระดับพื้นที่				960	กลุ่ม สข.
5	พัฒนาระบบ และการดำเนินการ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาความรู้ ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ ระดับเขต					480	กลุ่ม สข.
6	สรุปผลภาพรวมเขตให้กรมฯ และภาคีเครือข่าย					480	กลุ่ม สข.
		รวม	3,360 นาที (56 ชั่วโมง)				

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๗	หน้า 7 จาก 16

2.4 ผังกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน กลไก รูปแบบ การดำเนินงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน รวมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

ลำดับ	ขั้นตอน	จุดควบคุม ความเสี่ยง	ข้อกำหนด ของ กระบวนการ	ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	บทบาทร่วม	มาตรฐาน เวลา(นาที)	ผู้รับผิดชอบ
1		กำหนด ผู้รับผิดชอบงาน ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ		กองสุขภาพภาคประชาชน, กองสุศึกษา	ร่วมพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน	480	กลุ่ม สข.
2		ประชุมถ่ายทอด นโยบายและ แนวทางการดำเนินงาน				480	กลุ่ม สข.
3		นิเทศ ติดตาม การดำเนินงาน ในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้				480	กลุ่ม สข.
4		รายงานผลการดำเนินงานให้ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบ				480	กลุ่ม สข.
รวม		1,920 นาที (32 ชั่วโมง)					

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๗	หน้า 8 จาก 16

2.5 ผังกระบวนการงานตรวจประเมินรับรองมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษาและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ

ลำดับ	ขั้นตอน	จุดควบคุม ความเสี่ยง	ข้อกำหนด ของ กระบวนการ	ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	บทบาท ร่วม	มาตรฐาน เวลา(นาที)	ผู้รับ ผิดชอบ
1	พัฒนามาตรฐานและองค์ความรู้ ด้านสุขศึกษาและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ			กองสุขศึกษา		480	กลุ่ม สข.
2	ร่วมดำเนินการพัฒนาระบบการประเมิน มาตรฐานงานสุขศึกษา และเสนอชื่อ คณะกรรมการ					480	กลุ่ม สข.
3	ถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานมาตรฐานด้าน สุขศึกษา แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและ สถานบริการสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 4	บูรณาการถ่ายทอด แนวทางการ ดำเนินงานร่วมกับ งานสุขศึกษาใน ชุมชนในระดับพื้นที่				480	กลุ่ม สข.
4	ร่วมกับกองสุขศึกษาดำเนินการส่งเสริมและ พัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายด้านสุขศึกษา ในสถานบริการสาธารณสุข ในเขตสุขภาพที่ 4					120	กลุ่ม สข.
5	ร่วมดำเนินการพัฒนาทีมคณะกรรมการ ประเมินและรับรองมาตรฐาน ระบบบริการสุขภาพ ด้านสุขศึกษาระดับเขต					60	กลุ่ม สข.
6	เยี่ยมประเมินมาตรฐานงานสุขศึกษา					480	กลุ่ม สข.
		รวม	2,100 นาที (35 ชั่วโมง)				

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01	แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ. ๒๕๖๗	หน้า 9	จาก 16

3. ขอบเขต

3.1 ผังกระบวนการทำงานบริหารจัดการการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย

เริ่มต้นจากผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มรับนโยบายและร่วมประชุมเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชนอย่างการมีส่วนร่วม จากนั้นผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มบูรณาการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล/นโยบายในระดับเขต เครือข่ายบริการสุขภาพ เพื่อนำมาใช้วางแผนการดำเนินงานและถ่ายทอดแผนสู่การปฏิบัติ จากนั้นหัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ภาคีเครือข่ายดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายระบบสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชนโดยการส่งเอกสาร บัณฑิตสนับสนุนการจัดอบรมให้ผู้รับผิดชอบจัดอบรมไปดำเนินการอบรม อสม. ร่วมกับภาคีเครือข่าย หลังจากดำเนินการติดตาม ประเมินผลและเยี่ยมเสริมพลัง สรุปผลการดำเนินงานเพื่อเสนอผู้บริหารรับทราบเพื่อปรับปรุงต่อไป

3.2 ผังกระบวนการทำงานเฝ้าระวังเตือนภัยด้านระบบสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

เริ่มต้นจากผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มรับนโยบายและประชุมร่วมกับกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน พัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือ แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย จากนั้นผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มเผยแพร่องค์ความรู้ แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัยในระดับเขต ร่วมดำเนินการจัดทำและเผยแพร่เครื่องมือการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตือนภัยในระดับเขต และสรุปผลภาพรวมเขต เสนอต่อผู้บริหารรับทราบเพื่อปรับปรุงต่อไป

3.3 ผังกระบวนการทำงานส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานสุศึกษา

เริ่มต้นจากผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มรับนโยบายและประชุมร่วมกับกองสุศึกษา ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือ แนวทางการดำเนินงานพัฒนาความรู้ด้านสุศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ จากนั้นผู้รับผิดชอบงานสนับสนุนองค์ความรู้ เครื่องมือ แนวทางการดำเนินงานพัฒนาความรู้ด้านสุศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ และพัฒนาศักยภาพ ให้คำปรึกษาในการดำเนินงาน แก่เครือข่ายระดับเขต พัฒนาการสื่อสารสุศึกษาและสื่อสุศึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาความรู้ด้านสุศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ จากนั้นเขตส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาความรู้ด้านสุศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพระดับเขต จากนั้นเขตพัฒนาระบบและการดำเนินการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานในระดับเขต และสรุปผลการดำเนินงานเสนอกรมสนับสนุนบริการสุขภาพและภาคีเครือข่ายเพื่อรับทราบและปรับปรุงต่อไป

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01	แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ ๒๕๖๗	หน้า 10	จาก 16

3.4 ผังกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน กลไก รูปแบบ การดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน รวมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

เริ่มต้นจากผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มรับนโยบายและประชุมร่วมกับกองสุศึกษา ดำเนินการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน แต่งตั้งและพัฒนาศักยภาพทีมขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ระดับเขต จากนั้นผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มถ่ายทอดรูปแบบการดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน ให้เครือข่ายสาธารณสุขจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 4 จากนั้นเขตดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสรุปผลการดำเนินงานภาพรวมเขตเสนอต่อผู้บริหารต่อไป

3.5 ผังกระบวนการงานตรวจประเมินรับรองมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

เริ่มต้นจากผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มรับนโยบายและประชุมร่วมกับกองสุศึกษา ดำเนินการพัฒนา มาตรฐานและองค์ความรู้ด้านสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ จากนั้นผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มร่วม ดำเนินการพัฒนากระบวนการประเมินมาตรฐานงานสุศึกษาและเสนอชื่อคณะกรรมการฯ จากนั้นเขตถ่ายทอด แนวทางการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานมาตรฐานด้านสุศึกษาแก่สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดและสถานบริการสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 4 จากนั้นผู้รับผิดชอบงานสุศึกษาร่วมกับกองสุศึกษา ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายด้านสุศึกษาในสถานบริการสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 4 ร่วม ดำเนินการพัฒนาทีมคณะกรรมการประเมินและรับรองมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษาระดับ ส่วนกลางและระดับเขต และเยี่ยมประเมินมาตรฐานงานสุศึกษา

4. ความรับผิดชอบ

4.1 ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4 มีบทบาทหน้าที่

ควบคุม กำกับและสนับสนุนการดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน การอนุมัติ แผนงานโครงการ และงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานอบรมและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านและภาคีเครือข่าย

4.2 หัวหน้ากลุ่ม/ ฝ่าย/ กลุ่มงาน มีบทบาทหน้าที่

รับการถ่ายทอดนโยบายจากรวมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบายการ ปฏิบัติงาน วางอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน กรอบและทิศทางการติดตาม ประเมินร่วมกับเขตสุขภาพ การจัดการงบประมาณ ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน กำกับตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานในกลุ่มงาน และปฏิบัติงานอื่นตามที่รับมอบหมายเพิ่มเติม

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ. ๒๕๖๗	หน้า 11 จาก 16

4.3 ผู้ปฏิบัติงาน มีบทบาทหน้าที่

- 1) จัดทำการกรอบ ออกแบบ และวางแผนงานการขับเคลื่อนนโยบายในระดับเขตสุขภาพ
- 2) จัดทำแผนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่ายในเขตสุขภาพ
- 3) กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าตามบริบทพื้นที่
- 4) ตรวจสอบข้อมูลการส่งรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและในระดับพื้นที่ส่งต่อข้อมูลเข้าสู่ระบบสารสนเทศทางเว็บไซต์ Thaiphc.net, Dashboard Smart อสม., ระบบ 3 หมอรู้จักคุณ (งานสุขภาพภาคประชาชน) และ ระบบ Health Gate (งานสุศึกษา) และประสานงานแก้ไขข้อผิดพลาดกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- 5) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานรายงานต่อผู้อำนวยการและสะท้อนข้อมูลการดำเนินงาน ความก้าวหน้า แก่เครือข่ายในเขตสุขภาพ

5. คำจำกัดความ

5.1 ระบบสุขภาพภาคประชาชน หมายถึง กระบวนการที่สมาชิกของสังคม หรือชุมชนนั้นมีความรู้ความเข้าใจ ร่วมมือกันดูแลและบริหารจัดการให้เกิดสุขภาพที่ดีขึ้นพื้นฐานด้วยตนเอง ด้วยการสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยีและทรัพยากรที่จำเป็นจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบสุขภาพภาคประชาชน เป็นวัฒนธรรม การดูแลความสุขสมบูรณ์ทางสุขภาพกายและใจของตนเอง สมาชิก ในครอบครัว สมาชิกในชุมชนและสังคมของตน ระบบสุขภาพภาคประชาชนจึงเป็นระบบสุขภาพะทุกมิติในลักษณะองค์รวม ซึ่งรวมถึงระบบ การจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบอาหาร ระบบยา ระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา วิถีชุมชน และวัฒนธรรม

5.2 เครือข่ายสุขภาพ หมายถึง กลุ่มองค์กรที่รวมตัวกันในรูปแบบขององค์กรภาคประชาชน และภาคเอกชน องค์กรสาธารณสุขประโยชน์ ภาครัฐ และภาคท้องถิ่น ที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ การจัดการสุขภาพ โดยสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และชุมชนมีช่วยสนับสนุนการดูแลจัดการสุขภาพของชุมชน เพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้

5.3 อาสาสมัครสาธารณสุข หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากหมู่บ้านหรือชุมชนและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่คณะกรรมการกลางกำหนดได้แก่

- (1) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- (2) อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานครซึ่งปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร
- (3) อาสาสมัครสาธารณสุขอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01	แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ. ๒๕๖๗	หน้า 12	จาก 16

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ผังกระบวนการทำงานบริหารจัดการการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย

- 1) รับนโยบายจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
 ร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกับส่วนกลาง เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- 2) กำหนดแผนงาน/โครงการ
 จัดทำแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและตัวชี้วัดที่สำคัญ กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน และกำหนดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 3) ถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ
 จัดประชุมถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานให้แก่ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- 4) ดำเนินการในระดับพื้นที่
 ดำเนินการตามภารกิจหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ในระดับจังหวัด
- 5) ติดตาม นิเทศ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 ดำเนินการติดตาม ควบคุม กำกับ และประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกับพื้นที่ต้นแบบการดำเนินงาน ทุกจังหวัด
- 6) สรุปผลและประเมินผล
 สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ (รายเดือน, ไตรมาส, ปี)

6.2 ผังกระบวนการทำงานเฝ้าระวังเตือนภัยด้านระบบสุขภาพภาคประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

- 1) พัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย
 ร่วมกับกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย
- 2) เผยแพร่องค์ความรู้แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย
 เผยแพร่องค์ความรู้แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย ระดับเขต
- 3) การจัดทำและเผยแพร่เครื่องมือการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย
 ร่วมกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่ เครื่องมือการดำเนินงานเฝ้าระวังเตือนภัย
- 4) เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตือนภัย ระดับเขต
 รวบรวมและเก็บข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งต่อให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัย
- 5) สรุปผลภาพรวมเขตเสนอต่อผู้บริหาร
 สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ ก.พ. ๒๕๖๗	หน้า 13 จาก 16

6.3 ผังกระบวนการทำงานส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานสุขศึกษา

- 1) รับนโยบายจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกับส่วนกลาง เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- 2) กำหนดแผนงาน/โครงการ
จัดทำแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและตัวชี้วัดที่สำคัญ กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน และกำหนดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 3) ถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ
จัดประชุมถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานให้แก่ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- 4) ดำเนินการในระดับพื้นที่
ดำเนินการตามภารกิจหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ในระดับจังหวัด
- 5) ติดตาม นิเทศ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ดำเนินการติดตาม ควบคุม กำกับ และประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกับพื้นที่ต้นแบบการดำเนินงาน ทุกจังหวัด
- 6) สรุปผลและประเมินผล
สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ (รายเดือน, ไตรมาส, ปี)

6.4 ผังกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน กลไก รูปแบบ การดำเนินงานสุขศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน รวมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

- 1) รับนโยบายจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกับส่วนกลาง เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- 2) กำหนดแผนงาน/โครงการ
จัดทำแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและตัวชี้วัดที่สำคัญ กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน และกำหนดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 3) ถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ
จัดประชุมถ่ายทอดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานให้แก่ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ ๒๕๖๗	หน้า 14 จาก 16

4) ดำเนินการในระดับพื้นที่

ดำเนินการตามภารกิจหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ในระดับจังหวัด

5) ติดตาม นิเทศ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ดำเนินการติดตาม ควบคุม กำกับ และประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกับพื้นที่ต้นแบบการดำเนินงาน ทุกจังหวัด

6) สรุปผลและประเมินผล

สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ (รายเดือน, ไตรมาส, ปี)

**6.5 ผังกระบวนการงานตรวจประเมินรับรองมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษาและพัฒนา
พฤติกรรมสุขภาพ**

1) พัฒนามาตรฐานและองค์ความรู้ด้านสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

ร่วมกับกองสุศึกษา พัฒนามาตรฐานและองค์ความรู้ด้านสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

2) พัฒนาระบบการประเมินมาตรฐานงานสุศึกษา

ร่วมดำเนินการพัฒนาระบบการประเมินมาตรฐานงานสุศึกษา และเสนอชื่อคณะกรรมการฯ

3) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานมาตรฐานด้านสุศึกษา

ถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานมาตรฐานด้านสุศึกษา แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสถานบริการสุขภาพในเขตสุขภาพที่ 4

4) ส่งเสริมและพัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายด้านสุศึกษา

ร่วมกับกองสุศึกษาดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายด้านสุศึกษาในสถานบริการสาธารณสุขในเขตสุขภาพที่ 4

5) เยี่ยมประเมินมาตรฐาน งานสุศึกษา

ประเมินและส่งเสริมมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา ร่วมกับมาตรฐานด้านอื่น ๆ เน้นการประเมินจาก โปรแกรม HS4 เนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด-19 หรือสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจทำให้ไม่สามารถเยี่ยมประเมินในพื้นที่ได้

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน	
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01 แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ ๒๕๖๗	หน้า 15 จาก 16

7. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 7.1 ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2554
- 7.2 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สิทธิได้รับเงินค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2566
- 7.3 ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลาง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแบบ (อสม.1) พ.ศ. 2566
- 7.4 ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลาง เรื่อง การรวมกลุ่มของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2567
- 7.5 แนวทางการดำเนินงานสุขภาพภาคประชาชน ประจำปีงบประมาณ 2567
- 7.6 แนวทางการดำเนินงานสุศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2567
- 7.7 แนวทางการส่งเสริมสนับสนุน อสม. จัดบริการสุขภาพปฐมภูมิขั้นพื้นฐานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พ.ศ.2567
- 7.8 แนวทางการจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิขั้นพื้นฐาน (PHC Service Delivery Packages) พ.ศ.2567

8. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ไม่มี

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4	กระบวนการงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน		
	เอกสารเลขที่ SOP-HSS4 -P-13	ฉบับที่ 01	แก้ไขครั้งที่ 00
	วันที่บังคับใช้ ๒๐ กพ. ๒๕๖๗	หน้า 16	จาก 16

9. การจัดเก็บและเข้าถึงเอกสาร

9.1 การจัดเก็บ

ชื่อเอกสาร	สถานที่เก็บ	ผู้รับผิดชอบ	การจัดเก็บ	ระยะเวลา
1) หลักสูตรฝึกอบรม มาตรฐานอาสาสมัคร สาธารณสุข 2) แนวทางการ ดำเนินงานสุขภาพภาค ประชาชนประจำ ปีงบประมาณ ๒๕๖7 3) ฐานข้อมูล สารสนเทศ www.thaiphc.net 4) ฐานข้อมูล สารสนเทศ ระบบ 3 หมอรู้จักคุณ 5) ฐานข้อมูล สารสนเทศ Health gate	1) ตู้เก็บเอกสารกลุ่ม สุขภาพภาคประชาชน 2) เว็บไซต์ www.thaiphc.net ของกองสุขภาพภาค ประชาชน 3) ระบบ 3 หมอรู้จัก คุณ 4) ฐานข้อมูล สารสนเทศ Health gate	กลุ่มสุศึกษาและ สุขภาพภาค ประชาชน	1) แฟ้มเอกสาร 2) ฐานข้อมูลในเว็บ ไซด์ www.thaiphc.net 3) ฐานข้อมูล ระบบ 3 หมอรู้จักคุณ 4) ฐานข้อมูล สารสนเทศ Health gate	1) หลักฐาน การเงิน 10 ปี 2) เอกสาร ทั่วไป 3-5 ปี

9.2 ผู้มีสิทธิเข้าถึง

- 1) ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4
- 2) หัวหน้ากลุ่มสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน
- 3) เจ้าหน้าที่ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ 4
- 4) ผู้รับผิดชอบงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชนและเครือข่าย

10. ระบบการติดตามและประเมินผล

- 10.1 ตามตัวชี้วัดการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและภาคีเครือข่าย
- 10.2 จากรายงานผลการดำเนินงานอบรมพัฒนาศักยภาพ อสม. และภาคีเครือข่าย
- 10.3 จากการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานสุศึกษาและสุขภาพภาคประชาชน

